

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Modernizace výuky v rámci odborných a všeobecných předmětů střední školy.

Číslo projektu: CZ.1.07/1.1.10/01.0021

UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTU TECHNIKA OBSLUHY A SLUŽEB

Tento metodický list je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

UČEBNÍ OSNOVY

Název předmětu:	TECHNIKA OBSLUHY A SLUŽEB				
Ročník:	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet hodin:	4	2	0	0	6

POJETÍ PŘEDMĚTU

Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s historií gastronomie, inventářem na úseku obsluhy, přípravou provozu a způsoby obsluhy včetně organizace práce; poskytnout jim vědomosti z oblasti společenské výchovy, estetiky a sociální psychologie.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí

Výuka techniky obsluhy a služeb směřuje k tomu, aby žáci pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali normy a technologické postupy, neplýtvali materiálními hodnotami, dodržovali zásady BOZP, vážili si práce jiných lidí a byli schopni kriticky se dívat na výsledky své práce

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu Gastronomie v RVP.

V prvním ročníku se seznamují žáci s historií oboru, základy společenské výchovy, bezpečností práce a hlavně hygienou práce.

Výuka je doplněna o praktické vyučování, žáci se seznámí s jednoduchou obsluhou ve školních prostorách.

V druhém ročníku je výuka zaměřena na složitou obsluhu, praktickou i teoretickou přípravu.

Dvouleté studium tohoto předmětu žáci završují projektovými společenskými akcemi pro rodiče, sponzory a odbornou a širokou veřejnost, při kterých předvedou některé ze získaných kompetencí.

Součástí výuky je i kurz Sommelier.

Předmět je doplněn praktickými ukázkami servisu, prezentace gastronomických firem, odbornými exkurzemi a odbornými kurzy.

Předmět navazuje na Techniku přípravy pokrmu a Techniku odbytu.

Pojetí výuky

Forma výuky:

- skupinové vyučování
- praktická cvičení
- využívání informačních medií
- využívání veškerého inventáře
- učitel – konzultant
- krizové situace a jejich řešení
- samostatná rozhodnost a tvořivost
- kurz Sommelier

Hodnocení výsledků žáků

Průběžné hodnocení teoretických znalostí a praktických dovedností. 1. i 2. pololetí je zakončeno srovnávacím testem z teorie. Praktická činnost je v 1 ročníku zakončena přípravou jednoduchého menu, ve 2. ročníku složitým menu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

V předmětu jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Personální a sociální: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence k pracovnímu uplatnění: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Průřezové téma: Člověk a svět práce: zorientovat se ve službách zaměstnanosti

ROZPIS UČIVA A REALIZACE KOMPETENCÍ

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tématický celek
1. ročník	
Žák/žákyně <ul style="list-style-type: none"> - má přehled o počátcích gastronomie a následného postupu - používá zásady společenského chování i na mezinárodní úrovni, - dovede je v praxi používat - má přehled o uplatnění na trhu práce a jaké trendy právě zaměstnavatel vyhledává 	Úvod. Historie pohostinství a následné rozvíjení gastronomických služeb. Společenská výchova.
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá zásahy hygieny práce - seznámí se s pravidly BOZP a aktivně je používá - klade důraz na estetiku práce - seznámí se se základními psychologickými aspekty práce číšníka a s krizovými situacemi 	Hygiena, estetika a bezpečnost. Hygiena práce a osobní hygiena, hygiena a bezpečnost práce na pracovišti, estetika práce v oboru, psychologie číšníka.
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává potřebný inventář při jednoduché obsluze, naučí se ho používat a správně zakládat na stůl - seznámí se na modelových situacích s přístupem obsluhy a chováním hostů při společenských akcích 	Stolování. Chování při jídle a používání inventáře. Chování hostů při společenských akcích.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s ostatními provozy v gastronomické činnosti - rozezná části odbytu, výroby, ubytování a ostatní střediska, která mohou být na různých provozovnách 	Rozdělení pracovišť v hotelu – provozovně. Odbyt, výroba, ubytování a ostatní střediska.
<ul style="list-style-type: none"> - používá jak restauračního prádlo, tak stolový a sedací inventář - založí jídelní příbory, drobný stolní inventář vhodně a esteticky - přiřadí správně inventář na pokrmy a nápoje, zároveň se naučí využívat pomocné stoly a vozíky 	Inventář a zařízení na úseku obsluhy. Stolové a sedací zařízení, restaurační prádlo, příbory – jídelní, překládací, drobný stolní inventář, pomocný inventář inventář na pokrmy a nápoje pomocné stoly a vozíky.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s přípravu na zahájení provozu přes sanitární řád, denní úklid a běžný úklid - připravuje veškerý stolový, sedací a pomocný inventář na celkový provoz 	Příprava provozu – odbytového střediska a jeho zázemí. úklidové práce, sanitární řád

	příprava na provoz, příprava inventáře, jídelních stolů, příručních stolů, servírovacích, nabídkových a pomocných vozíků
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podávání polévek, nošení talířů tříhalířovým způsobem, dvouhalířovým způsobem, nošení inventáře na platech a využívání plat - používá správné sklizení inventáře od stolu hosta, podle hygienických pravidel 	<p>Technika jednoduché obsluhy. Technika – podávání polévek. Technika – nošení jídel v ruce na pletě, používání příručního. Technika – sklizení inventáře a třídění.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše podávání a formu čepovaného i lahvového, správně řadí sklo k danému nápoji - ovládá servis nealkoholických nápojů, jak čepované tak lahvové, správně přiřazuje sklo - používá servis teplých nápojů 	<p>Servis nápojů. Servis piva – čepovaného, lahvového. Servis nealkoholických nápojů – čepované, lahvové. Servis teplých nápojů.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně doporučí aperitiv a jeho servírování - používá pravidla pro servis studených předkrmů, polévek - zařadí teplý předkrm, servis teplých pokrmů a dezertů - vhodně doporučí kávu a digestiv 	<p>Pravidla podávání obědů a večeří. Pravidlo podávání aperitivu. Pravidla podávání studených předkrmů, polévek. Teplých předkrmů, teplých pokrmů a dezertů. Pravidla podávání kávy a digestivů. Práce po skončení provozu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná veškeré způsoby podávání snídaní a jejich náležitosti - připraví pracoviště a servis - graficky zpracuje jídelní a nápojový lístek pro přesnídávky a svačiny - připraví pracoviště 	<p>Pravidla podávání snídaní, přesnídávek a svačín. Snídaně - druhy JL. Příprava pracoviště, servis. Přesnídávky a svačiny – rozdíl JL/NL. Příprava pracoviště.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje nabídku prodeje – à la carte, menu, skupinový prodej, hotelová penze, table d'hotel - správně sestaví konzumační lístek a následné placení 	<p>Způsob nabídky, prodeje a placení.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně zvolí k dané provozovně způsob obsluhy podle kvalifikace a četnosti personálu - správně zařadí způsob obsluhy k dané slavnostní hostině 	<p>Způsoby a systém obsluhy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví pracovní postup k určeným společenským setkáním 	<p>Složité obsluha.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - správně volí nápoje k pokrmům a používá jejich servis 	
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - graficky zpracuje menu pro banketní obsluhu, zároveň napíše komando pro pracovníky banketu, připraví banketní tabuli a přesný popis obsluhy. - připraví seznam pokrmů na rautovou obsluhu s přípravnými pracemi a rozpisem služeb při samotné obsluze u rautu. - vytvoří nákres místnosti a správně rozvrhne stoly při rautu. 	<p>Slavnostní hostiny. Banket – nutné písemnosti praktická příprava slavnostní tabule, banketní obsluha. Rauty – přípravné práce při rautu, příprava nabídkového stolu, obsluha při rautu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prakticky postupuje na servírovacím stolku, používá překládací příbor jeho správné držení a používání - zvládá jak praktickou činnost, tak i pohovoří při práci s hostem - prakticky postupuje při práci u stolu hosta, při přípravě studených, teplých předkrmů a zároveň při spojeném servisu pokrmů. 	<p>Vyšší forma složité obsluhy (VFSO). Práce číšníka na servírovacím stolku u hosta. Práce s překládacím příborem. Dohotovování a příprava studených předkrmů. Dohotovování a příprava teplých předkrmů u stolu hosta.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá pracovní postup, při dranzírování ryb, kuřat i masa na keridonku u stolu hosta. - používá flambovací vozík u stolu hosta - správně nakrájí sýr a dozdobí u stolu hosta - vyjmenuje možnosti servisu zmrzliny - správně oloupe nebo okrájí ovoce u stolu hosta i s přípravou keridonku na práci 	<p>VFSO. Servis sýrů, servis zmrzliny, ovoce, příprava ovocných salátů.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se a pracuje jak s výčepním zařízením, tak i s narážením hlavic KEGU - správně natočí pivo, odhalí závadu proč neteče nebo pění atd. - dodržuje předpisy a návod k obsluze a údržbě výčepního zařízení. - pozná vady piva 	<p>Sklepní hospodářství. Ošetřování piva, výčepní zařízení –čepovaná piva, vlastnosti a vady piva.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje české vinařské oblasti, významné vinařské evropské země - rozezná, k jakému pokrmu se servíruje jaké víno - vysvětlí, jak správně dekatujeme a proč - používá vyviněné karafy a skla - využívá správné teploty vína při podávání - zabrání zteplování vína 	<p>Víno –ošetřování a uskladnění vína. Servis vína bílého, červeného, staršího a starého. Servis vína šumivého, kořeněného, dezertního.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uskladní lihoviny, dodrží teplotu při podávání i rozdělování lihovin - rozezná vady lihovin 	Lihoviny –vady, podávání, ošetřování.
<ul style="list-style-type: none"> - používá pravidla servisu míšených nápojů - zdobí je - ovládá servis, inventář na daný nápoj - připraví barový pult - ovládá základní povinnosti barmana 	Míšené nápoje.
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy kávy - připraví kávu podle receptur - ovládá pravidla její přípravy 	Kávy.
<ul style="list-style-type: none"> - zvolí správný inventář podle potřeb speciálních pokrmů 	Podávání speciálních pokrmů.
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje rozdíly mezi jídelním lístkem a menu - vhodně volí pokrmy a jejich kombinace s přílohami - dodržuje pořadí pokrmů a dbá na grafický vzhled - samostatně vytváří jídelní lístky 	Gastronomická pravidla.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Modernizace výuky v rámci odborných a všeobecných předmětů střední školy.

Číslo projektu: CZ.1.07/1.1.10/01.0021

METODICKÝ LIST „KURZ SOMMELIER“

Tento metodický list je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

35 hodin

Časový plán		Téma	Osvojené kompetence
1. den	7.50 – 11.30 12.00 – 16.00	Historie vína - Staré civilizace a víno, Historie pěstování v Čechách a na Moravě až po 20 a 21 století. Způsoby pěstování vinné révy Nedostatky, vady a nemoci vinné révy a choroby vína. Nástroje profesionála	Orientuje se v počátcích pěstování od roku 8000 před Kristem a pěstování vinné révy jak v Čechách a na Moravě až do 21 století. Rozezná styl pěstování a vedení vinné révy. Orientuje se v chorobách a nemocech vína a jak jim předcházet. Rozlišuje inventář na různá vína.
2. den	7.50 – 11.30 12.00 – 16.00	Rozdělení české republiky na oblasti Čechy a Morava, dále na podoblasti. Výroba vína – bílého, růžového, červeného, podle výrobních postupů.	Rozlišuje podoblasti a dokáže je zařadit do oblastí. Orientuje se ve výrobě vína, podle druhu, chuti a barvy.
3. den	7.50 – 11.30 12.00 – 16.00	Historie šampaňského Výroba šumivého vína – podle kvality, sladkosti Výroba šumivého vína v některých zemích a oblastí Snoubení jídla a vína Dekantace a hodnocení vína	Využívá poznatky z historie šampaňského. Rozezná kvalitu šumivého vína, podle oblasti a zařazení a výroby. Pojmenuje šumivé víno podle státu. Doporučí vhodné víno podle tepelné úpravy a druhu masa k pokrmu.
4. den	7.50 – 11.30 12.00 – 16.00	Úvod o kávě Legendy o kávě Pozitivní účinky kávy Faktory ovlivňující kvalitu kávy Historie kávy, Kavárny v současné době	Orientuje se v počátcích pěstování kávy, přípravě kávy a také v rozdělení podle plodů. Připraví zdravou kávu a různé druhy kávy. Ovládá znalosti pro ovlivnění kvalitní kávy.
5. den	7.50 – 11.30 12.00 – 16.00	Chování u stolu hosta Servis vína – bílého a dekantace červeného vína Písemný test	Dodržuje základy etiky u stolu hosta a vhodný servis. Navázání kontaktu s hostem, prezentace vinného lístku. Ovládá způsob servisu u bílého vína, také dekantaci u stolu hosta. Závěrečný písemný test na ověření získaných znalostí

